

Promluva nad rakví zesnulého

P. Jaroslava Brčko Karla

Mons. Petr Piřha

26. března L. P. 2019 v Klatovech

Otče biskupe, milý Frantiřku,
vážení muklové a muklice,
spolubratři v duchovní službě a milé sestry z klášterů,
zarmoucená rodino, všichni přátelé,

je nás tu mnoho a nelze jmenovat, jakým způsobem jsme kdo zasazeni do života kněze Jaroslava Karla. Musím to udělat jinak, oslovit jeho, protože všichni víme, jak on je zasazen do životů každého z nás.

Takže: Milý Jardo,
nejsme tu proto, abychom truchlili a naříkali, i když smutno nám je. Jsme tu proto, abychom se poklonili tvému životu a děkovali za bohatství Božích darů, z nichž jsi nás tak štědře poděloval. Slavíme nikoli smrt, ale život, který se ve smrti otevírá a povznáší z klopotné, udýchané a vyčerpávající konečnosti pozemského bytí a času do nekonečného života ve věčnosti. Že tomu tak je, dosvědčuje rozžatý paškál, *Světlo Kristovo*, jak třikráte zvoláme, když ho o Velikonoční vigílii vnášíme do chrámu temného jako hrob. Povedeme tě spolu s anděly strážci, kteří tě chránili po celý život, aby tě teď předali archandělům, abys položil svou životem znavenou mysl na jejich duhově zbarvená křídla. Ti tě povedou k tomu, který ti přichází vstříc, Učitel radosti, Vítěz nad smrtí, Kristus Král a Soudce nás všech. Přiřli jsme sem vydat svědectví, že nám nic nedlužíš, a poprosit tě, abys o nás vydal stejné svědectví, ať už jsme ti udělali cokoli nedobrého. Případlo mi hovořit u tvé rakve. Nemohu opakovat, co už jsem řekl při těch rozloučeních, kdy jsi stál vedle mne. To se kamarádům nedělá. Je tu však tolik podobností, že se opakování nelze úplně vyhnout.

Ti, kdo zde stojí, mnohé vědí. Znají jistě takřka filmově špionážní příhodu s proniknutím do internace v broumovském klášteře. Vynesl kompromitující dokumenty, chytře oklamal čekající StB na nádraží a unikl. Kvůli ostatním však musím zmínit neuvěřitelně úděsnou iniciálu z tvého dětství. Zlo-pověstné klatovské gestapo se tu uhnízdlilo v roce 1939. Jarouřkovi bylo 10 let. Mezi jeho učiteli byl kolaborant se sadistickými sklony. Na gestapu byl

jako doma. Vědělo se o tom. Stalo se, že v Jardově třídě došlo k nicotnému incidentu. Nějaký kluk ho dost zdvořile nepozdravil. Učitel si ho vyvolal na stupínek, řval, co si to dovoluje a pak se ho zeptal: „Mám tě tady před celou třídou seřezat, nebo tě mám u sebe doma oběsit?“ Chlapec věděl, že na něho řve šílenec schopný všeho a zvolil výprask. Kantor mu nařídil, aby se svlékl, přivázal ho na katedru a rákoskou zbil do krve. Otřel z rákosky krev a poslal kluka domů s tím, že jestli rodiče někde něco kecnou, tak si to s nima vyřídí. Ti dali přes známé přivolat známého lékaře z jiného města. Přijel a v největší tajnosti chlapce ošetřil. Následující den odnesli rodiče do školy omluvenku, omluvili se a přinesli opatrné dárky. Netrvalo dlouho a na stupínku stál Karl a učitel řval, jak to, že nezdraví německé spolužáky zdviženou paží a říká jim *nazdar*. Po již známé otázce odpověděl druhou možností. Odpoledne se doma obvyklým způsobem dost nadrzle rozloučil, že jde ven. Učitel již čekal. Spokojen s přesným příchodem zavedl Jardu do sklepa, přikázal zout boty a ponožky, svléct košili a postavit se na stoličku. Poté mu natáhl jakési kšandy a svázal vzadu ruce. Pak si dlouho hrál se zaškrcením smyčky a vytažením provazu, aby odsouzený stál na špičkách. Chvíli si z křesla prohlížel, zda je vše v pořádku, načež odkopl stoličku. Jarda zůstal viset v kšandách a pohupoval se na nich. To už se kantor ďábelsky chechtal a pak posmutněle řekl: *Ani se neposral, ani se nepochcal*. Odvázal ho a poslal parchanta domů. Jarda nesměl o příhodě nikomu říct. Šel domů oklikou a probouzel se jako ze zlého snu. Když si ten den dávali dobrou noc, objal matku a řekl: *Já jsem tak rád doma*. V pubertě mají děti takové výkyvy, řekli si rodiče a nevěnovali tomu velkou pozornost.

Perzekuce rodiny hned po válce a dále po Únoru je všeobecně známá včetně dlouhého pobytu v samotce smrti a historiky s druhým kratším uvězněním. Jarda vůbec nechápal, proč ho znova zavřeli, ale ukázalo se, že proto, aby ho při kratičkém, sotva třiminutovém setkání na chodbě spoluvězeň biskup, pozdější kardinál Korec vysvětlil na kněze proti veškerým liturgickým předpisům a stačil ještě říct – platný to je, služ.

Mluvil jsem, Jardo, o tvých andělech strážných. Neměli to nijak snadné. Ale Hospodin ani je nenechal bez pomoci. Naučil tě porozumět modlitbě k nim a chovat se podle ní, jmenovitě podle verše *na tvá vnuknutí pozor dávám*. Přesně podle archetypu pokušení popsaného v Evangelii, které jsme slyšeli, jsi mu odolal podle příkladu Páně. Nebudu ukazovat, jak ve tvém případě vypadala poušť a jak zněly Ďáblovny nabídky. O tom si přemýšlejte sami. Stejně tak nebudu vykládat, jak brzo a jak hluboce jsi pochopil poznání Jobovo z prvního dnešního čtení.

Zlo útočilo po celý tvůj život. Poznal jsi je v podobě nacismu a komunismu. Zažil jsi je v podobě liberalistického zmatení pojmů, hodnot a dokonce i ja-

zyka, které prožíváme. Andělé nikdy neselhali, vždy ti zajistili oporu a pomoc lidí. Je víc než potřebné poděkovat zde tvému synovci Tomášovi, který o tebe krásně pečoval ve tvém stáří. Bůh vždy odplácí dobro. Věřím, že i tobě, hochu, dá někoho, kdo by se o tebe postaral, tak jako tebe poslal ke strejdovi za to, jak se on staral o svou nemohoucí maminku. Andělé zajistili, abys, Jardo, zemřel v míru ve svátek sv. Josefa, patrona umírajících.

Nyní však pojďme ke stolu Páně, Božímu stolu života, abychom se posilnili na cestu životem. Pater Jaroslav zde často lámal svatý chléb. Prožijme tedy dnešní hostinu s živým vědomím, že je s námi, že hovoříme s ním i s Kristem, Marií, se všemi, kdo patřili a patří k Jardovým přátelům. V té radosti ať pak žijeme na věky věků. Amen.kterými svou vládou zaplnili tuto zem.

Nám, kteří zbydeme, vypros,
abychom se už nevzpírali Tvé vládě,
ale vytrvali věrně v ideálech, pro které jsi žila.
Vždyť konat vůli Boží je radostí lidského života.

Amen.